

Vetrarfriðing

AVLOYSING AV GRASNINGSRÆTT INUM Á UNDAÐYRKAÐUM TRÁÐUM

III.

Tey tíðindi eru nú komin fyrri oyr-
uni á einum, at festibóndurnir í Dals-
og Lðarhaga hava í hyggju at draga
eina nýggja og storri nevnd á plássíð
her, sjálvsagt samansett av tí í Sosial-
inum nr. 9 nevnda ríðili, ið Føroya lög-
ting hevur valt, og vil ein ganga út frá,
at teir flestu um ikki allir hava tað í
Sosialinum nr. 9—10 nevnda tilfar við
í lunnunum fyrri við hjál av hesum
tilfari, ella á einhvønn annan hátt at fáa
hongt ein enn hægri upp til skrekk og
ávaring fyrri onkran annan, sum ikki
skuldi tillatið sær tað friheit at hugsa
um at kravt avloysing av grasningsrætt-
inum á síni undandyrkaðu tróð, sum
ifylgiu galdandi lög ikki kann verða
noktað honum, um tróðin sjálvsagt lúk-
ar tær treytir, ið lógin krevur, og hoyr-
ir ein eisini, at festibóndurnir ætla at
fáa sitt prisútrokningarfelag at hjálpa
sær við hesum, og ívast ein sjálvsagt
ikkí eitt sekund í, at hetta fer at eydn-
ast teimum, tí teimum eru jú givið bugt
ina og báðar endar til at færa hesa móti
okkum og uppdyrkingina av landi okk-
ara stóru skadagerð út í lívið.

Men skulu teir kortini allir samlir,
hvussu nógvir teir so eru, vera bodnir
hjartaliga vælkomnir her á plássíð (væl
at merkja, um teir bera útreiðsluna av
ferðini sjálvir), fyrri at teir, um teir eru
eins og felagar teirra her, so samstund-
is kunnu siggia og sannføra seg um,
hvussu vit, ið her búgva, hava fingið
umskapað forsenda hagajørð til vakurt
dyrkað lendi. Verið tað langt frá okk-
um at rósa okkum av nokrum, men skal
tað kortini verða sagt, at vit einki hava
at skamma okkum við, jørðini viðvíkj-
andi.

Ög skal tað verða sagt tykkum her,
títt háttvirdu tingmenn, sum á Føroya
løgtingi sita, og sum m. a. eisini eru
valdir av okkum trádarmonnum, at tað
ikkí er blint ella ókunnugt fyrri okkum
og øðrum, sum hava vist vilja og hegni
at dyrka oyðimørk upp, at tit hava ver-
ið atvoldnir í, at henda fyrri okkum og
uppdyrkingina av landi okkara so tydn-
ingarmiklil partur av jarðalógini á henda
hátt nú verður tikið úr gildi, við tað at
tit geva monnum myndugleika at seta
avloysingarpeningin av beitisrættinum
upp í óavmarkaðar hæddir, so tað gerst
vónleyst fyrri ein fátækan trádarmann at
ogna sær henda rætt, sum hann sjálv-
fylgilig skuldi fingið fyrri litið og lætt,
og verður so bert eftir hjá tykkum at
hjálpa hesum monnum við at forkoma
hesi lóg á pappírinum eisini, monnum,
sum óngantið hava tikið hondina frá
síðuni at dyrka ein einasta teig upp úr
nýggjum. Halda tit, landsins kosnu
menn, tað ljóðar gott at hoyra tykkum
í útvarpinum tosa gott fyrri uppdyrking
av landinum, fyrri seinni at velja menn í
landbúnaðarnevndir, sum ganga og
gremja seg um, at endin verður tann,
at bert fjóllini verða eftir. Okkara hátt-
virdi landbúnaðarráðharri helt fyrri, at
jardabrukjóð er við at ganga afturá av
ymsum grundum (tað er sanniliga ikki
so undarligt, at so er, tí tað skulu tyg-
um vita og aðrir við, at um hesin partur
av jarðalógini ikki kann praktisera
uttan uppá ein máta, ið hoyrir miðeld-
ini til, so fer heldur trádarmaðurin og
hin minni jarðarbrúkarin so lðandi at
blaka frá sær, heldur enn seinri at vera
settur í gapustokkin ella á træhestin (um
hesir annars vóru til nú), so tit og

knap, hann hevur dyrkað jørð sína
undan.

Tá ið eg í Sosialinum nr. 10 segði
frá teirri sjevndi tróðni, sum festibónd-
in gloymdi at siga frá, og sum fyrvæ-
nið kravdi avloysing av grasningsrætt-
inum á og fekk hann fyrri 400 kr., havi
eg mistikið meg, og biði eg lesararnar
orsaki meg í hesum, tað eigur at standa,
— og fekk hann fyrri 250 kr.

Títt tykkum trádarmenn vil eg kortini
siga, missið ikki motið, men roynið at
halda áfram við at velja, tí tað kann
ikkí bera til, annað enn at trádarmenn
eiga tær nú at koma í hesar landbú-
naðarnevndir, tí sum kunnugt stendur
einki í Lov for Færoerne nr. 84 af 31.
mars 1926 om Landvesenskommissioner
at ein neyðvendigvis skal vera festi-
bóndi, uppsitari ella stjóri fyrri at gerast
limur, líka so litið sum tað krevst av
einum at ganga í knæbuksum, knappa-
troygja og koti.

Ög skulu vit nú fyrbils stóða her
og vita, hvussu leikur fer og endar, fyrri
seinri at koma aftur og siga folki frá tí,
og hvat í trádarmaðurin hevur at gleða
seg til, jørðini viðvíkjandi.

Otto Gram,
Óravíkarið.

Rættleiðing

Í Dimmalætting nr. 17, Sosialinum nr.
9 og 14' September nr. 17 hevur fútin
kunnugt, at ein sóknarstýrisfulltrúi er
vorðin domdur fyrri at hava skrivað eini
fráskildari konu livsváttanir, so at hann
á hesum skeiva grundarlag hevur gildið
henni barnapening til øll børnini, sum
14' Sept. skrivur, ella øll trý børnini,
sum hini bæði blóðini skriva, hóast tey
øll vóru í Danmark og ikki sum váttað
vóru hjá móðirini her.

Rætt er tað, at landfútin setti fram
ákæru ímóti mær fyrri at hava givið
pólívaldinum skeivar upplýsingar, og
tí er tað lógið, at hann fyrri almenning-
inum kunnger dómin í sama máli á ein
slikan hátt, at hann lutvist við rongum
upplýsingum um meg og lutvist við dulð
um kannleikum um seg sjálvan, gevur
mær alla og sær sjálvum onga skuld
fyrri, at pólívaldið hevur gildið av-
varðandi móðir barnapening til trý
børn, sum hon ikki hevði rætt til.

Tað vóru ikki trý ei heldur øll børn-
ini hjá teim fráskildu hjónum, sum
fingu undirhaldsgjald við órætti, men
bert eitt barn av átta. Hetta barn varð
burturadoperað fyrri fyra árum síðani,
og hóast eg fimm ferðir skrivliga hevði
váttað fyrri politimeistarinum, at barnið
íð var státt í Danmark helt hann tó fram
við at rinda peningin fyrri hetta barnið
her. Rætturin hevur eisini í viðmerking-
um sínum funnist at, at hann ikki gav
upplýsingum mínum gætur. Tá ið polití
meistarin kortini rindaði barnapeningin
her í 2½ ár, sá eg ikki longur vera
nakra orsök at fortelja honum, at barnið
íð var í Danmark, og hevur fútin so
státt sjálvum skuldina fyrri, at eg helt
uppat at vátta upphaldsstað barnsins,
og av óansni gloymi og ókuntíð at
strika tey frá øðrum livsváttanum for-
mellu orðini:

„... og opholder sig hos moderene,
við tað at tað av royndum var fátanum
líkamikið, um børnini vóru heima ella
aðrastaðni. Tað var hetta óansni, eg
varð sektaður fyrri.

Tað er fyrri rættinum prógvað, at eg
hevði ikki fingið kunneika um burtur-
adoptionina av avvarðandi barni, fyrr

Páskirnar eru í hondum, minst til at vísa tygum

Carlsberg mineralvatn í góðari tíð fyrri páskir ant-

in hjá tygara vanligu heilsølumanni ella hjá

Carlsberg

bryggjaríunum

10 mineralvatn

- millum annað eisini
„veikan pilsnara“

TAPET!

TAPET!

Eg geri kunnugt, at eg havi tapet til sølu.
Nýggj sending heimkomin.

Gunnar Mouritsen.

Níðs Finsengtøa 48. tlf. 2167.

GRÓT OG SKERVUR

Öll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til
kommunukantórid.

Grót og skervur megu verða goldin fyrst, áðrenn tey verða
heimtað.

Bíltjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heinta grót ella
skerv uttan við einum lími av vegnevndini ella einum umboðs-
manni fyrri kommununa.

FROÐBIAR SÓKNAR KOMMUNA

enn sakarmálið uppstóð, meðan tað har-
afturimóti er prógvað, at politimeist-
arin er fyrst gjørdur kunnigur við eitt
alment skjal, hareftir barnið átti at fáa
undirhaldspening, og at hann seinni er
gjørdur kunnigur við skilnaðarloysvið til
foreldrunna, har sama barnið, sum stutt
framanundan er vorðið ado-terað, ikki
var nevnt saman við hinum barninum,
sum framvegis hevdu rest til undirhalds
gjald. So státt hevði ákærarin sjálvur
hóvi til at víja, at undirhaldsskylda
fæðsins til hetta barn var hildin uppat,
tá gevur hann mer alla ábyrgdina fyrri
tí skeiva útgjaldingargrundarlagi. Ja,
tað er lógið, at bert hin ákærdi í hesum
fóri fekk dóm.

Um hin navngitni politimeistarin

Vagn Bro í Køge, sum á sinni dæmði
seg sjálvan til sekt, hevði verið ákæ-
arin í hesi sök, vildi hann neyvan í
blóðinum havt reypað av tí felda dómi.

At enda vil eg ávarða øll sóknarstýri
og kommunal tenastufolk ímóti at vera
millumlið millum fútans og teirra, ið
hann rindar pening til, tí um goldið
verður við órætti, ber væl til at geva
millummanninum alla skuldina. Sam-
bert 14. § í nýggju lógini um gjald til
einsligar forsyrgjarar, eru vit ikki skyld
ugir at skriva livsváttanir. Fútin hevur
umboð — sýslumenn og politistar —
kring alt landið, tað er mest hóskandi,
at teir kanna eftir, hvørji ið eru á lívi,
og hvar tey eru stódd.

Sóknarstýrisfulltrúin.